

25.2.2025

Eduskunta, hallintovaliokunta

HaV@eduskunta.fi

Viite: Hallintovaliokunta keskiviikko 26.02.2025 klo 11.45 / HE 247/2024 vp / Lausuntopyyntö

Asia: HE 214/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rajavartiolain muuttamisesta

Valtiovarainministeriön kirjallinen lausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rajavartiolain muuttamisesta

Sisäministeriö pyysi lausuntopyynnössään 8.10.2024 valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien rajavartiolain muuttamista.

Esityksessä ehdotetaan, että korvauksista, jotka Rajavartiolaitos suorittaa maa- ja vesialueiden omistajille ja haltijoille rajavyöhykkeelle rakennettaviin pysyviin esteisiin liittyvien rakennus- ja raivaustöiden aiheuttamasta vahingosta ja haitasta, päätettäisiin jatkossa kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain mukaisesti. Korvauskysymykset ratkaisisi Maanmittauslaitoksen toimitusinsinöörin johtama lunastustoimikunta. Nykyisin korvauksista päättää Rajavartiolaitos rajavartiolain perusteella. Rajavartiolaitos tekisi kuitenkin myös jatkossa rakennus- ja raivaustöitä koskevat päätökset rajavartiolain mukaisesti. Tavoitteena on tehostaa rajavyöhykkeelle rakennettaviin esteisiin liittyvää korvausmenettelyä.

Valtiovarainministeriö arvioi lausunnossaan 14.11.2024, että esityksen mukaiset muutokset rajavartiolakiin ovat perusteltuja. Maanmittauslaitoksen osaamisen ja resurssien hyödyntäminen korvausmenettelyssä olisi tarkoituksenmukainen ratkaisu korvausmenettelyn sujuvoittamiseksi.

Ehdotettujen muutosten jälkeen maa- ja vesialueiden omistajille ja haltijoille maksettaviin korvauksiin arvioidaan käytettävän noin 1,6 miljoonaa euroa. Korvausmäärää koskeva arvio on sama myös voimassa olevan lainsäädännön nojalla. Näin ollen ehdotetut muutokset eivät muuttaisi maa- ja vesialueiden omistajille ja haltijoille maksettavien korvausten kokonaismäärää. Ehdotetut muutokset lisäisivät Maanmittauslaitoksen työmäärää, ja tästä aiheutuvaksi lisäkustannukseksi arvioidaan 200 000 euroa. Maanmittauslaitos laskuttaisi lisäkustannuksen Rajavartiolaitokselta osana kokonaislaskutustaan.

Arvion mukaan Maanmittauslaitoksen kokonaislaskutus aitalankkeeseen liittyvistä toimenpiteistä olisi ehdotettujen muutosten jälkeen yhteensä noin 800 000–1 000 000 euroa. Esitysluonnoksen mukaan ehdotetut muutokset vapauttaisivat Rajavartiolaitoksen resursseja muihin tehtäviin.

Valtiovarainministeriö totesi lausunnossaan, että ehdotuksen mukaisen korvausmenettelymuutoksen ei tule lisätä nettomääräisesti valtiolle kohdistuvia kustannuksia. Ratkaisun aiheuttamat resurssivaikutukset tulee tämän mukaisesti kattaa Maanmittauslaitokselle sekä Rajavartiolaitokselle julkisen talouden suunnitelmassa sekä talousarviossa osoitetun rahoituksen puitteissa. Tämä tulisi todeta esityksen taloudellisissa vaikutuksissa.

Valtiovarainministeriö toteaa, että hallituksen esityksen vaikutusten arviointia koskevia osuuksia on täydennetty VM:n esittämän mukaisesti. Eduskunnalle annetussa esityksessä todetaan, että ” Tässä esityksessä esitetyt muutokset eivät lisää nettomääräisesti valtiolle kohdistuvia kustannuksia. Ehdotettujen muutosten aiheuttamat kustannukset, toisin sanoen maa- ja vesialueiden omistajille tai haltijoille maksettavat korvaukset sekä Maanmittauslaitoksen lunastustoimituksista perimät kustannukset, katettaisiin Rajavartiolaitokselle julkisen talouden suunnitelmassa ja talousarviossa osoitetun rahoituksen puitteissa.”.

Valtiovarainministeriöllä ei näin ollen ole huomauttamista esityksen sisältöön.

Lauri Taro
Budjettineuvos